

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальності	071, 072, 291
Тривалість викладання	8 семестр, 15 чверть
Заняття:	3 години на тиждень
Лекції	1 година на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5713>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команд «Договірні відносини в фінансовій сфері»

Інформація про викладача:

Горяча Олена Іванівна,
старший викладач кафедри економічного аналізу і фінансів

Персональна сторінка
https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf/title_goriacha.php

Е-пошта:
horiacha.o.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Договірні відносини в фінансовій сфері – це знайомство з нормативними основами побудови системи договірних відносин у фінансовій сфері, розуміння порядку і способу укладення договорів у сфері фінансових послуг, механізму функціонування та реалізації їх фінансової складової для усіх учасників договірних відносин, аналізу механізму забезпечення належного виконання договірних зобов'язань і формування навичку практичного застосування фінансового інструментарію для розрахунку фінансових наслідків їх порушення учасниками договірних відносин у сфері кредитування, розміщення коштів і обігу платіжних карток.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів компетенцій щодо розуміння теоретичних основ і практичних механізмів функціонування договірних відносин у сфері фінансових послуг, розвитку навичок застосування фінансового

інструментарію для розрахунку вартості реалізації договірних відносин в фінансовій сфері, в тому числі вартості порушення договірних умов учасниками фінансових відносин; набуття навичок прийняття фінансових рішень на основі аналізу і розрахунку фінансових наслідків їх реалізації; формування свідомого ставлення суб'єкта фінансового ринку до реалізації фінансових прав і виконання договірних зобов'язань у фінансовій сфері.

Завдання курсу:

– ознайомити здобувачів вищої освіти із сутністю та етапами формування договірних відносин у фінансовій сфері, особливостями застосування практичних механізмів їх реалізації;

– навчити здобувачів вищої освіти аналізувати і класифікувати фінансові аспекти реалізації договірних відносин і фінансовій сфері;

– розвинути у здобувачів вищої освіти навички використання фінансового інструментарію для розрахунку вартості реалізації договірних відносин у фінансовій сфері, в тому числі вартості порушення договірних умов учасниками фінансових відносин;

– навчити приймати рішення у сфері договірних відносин на підставі результатів розрахунку фінансових наслідків їх реалізації, свідомого використання фінансових прав і відповідального виконання фінансових зобов'язань суб'єкта договірних відносин.

3. Результати навчання:

– знати і розуміти закономірності функціонування договірних відносин у банківській системі, договірні засади організації банківських послуг та реалізації банківських продуктів, договірні механізми виконання банківських операцій.

– розуміти принципи, методи та інструменти договірного регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

– розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знати свої права і обов'язки як суб'єкта фінансового ринку, свідомо діяти як суб'єкт договірних відносин у фінансовій сфері, приймати рішення на підставі розуміння їх фінансових наслідків.

4. Структура курсу

Лекції:

Тема 1. Договір як основа фінансових прав і зобов'язань учасників фінансових відносин (Поняття та основні параметри договору як регулятора фінансових відносин. Нормативно-правове регулювання договірних правовідносин у сфері фінансових послуг. Загальні вимоги щодо змісту та істотних умов договорів у сфері фінансових послуг. Види цивільно-правових договорів у сфері фінансових послуг.).

Тема 2. Порядок і способи укладення договорів у сфері фінансових послуг. (Стадії укладання фінансового договору. Зміна або розірвання фінансового договору. Фінансова складова в процесі укладення договору у спрощений спосіб.).

Тема 3. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань у сфері фінансових послуг. (Поняття та порядок виконання договірних зобов'язань у сфері фінансових послуг. Елементи належного виконання договірних зобов'язань у сфері фінансових послуг. Форми забезпечення належного виконання договірних зобов'язань учасниками фінансової угоди. Фінансова оцінка матеріального забезпечення договору. Договір поруки як інструмент забезпечення належного виконання договірних зобов'язань. Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань у сфері фінансових послуг.).

Тема 4. Фінансові наслідки неналежного виконання договірних зобов'язань учасниками фінансової угоди. (Поняття штрафних санкцій та підстави їх застосування до учасників договору. Форми фінансової відповідальності за порушення договірних умов. Фінансовий механізм розрахунку вартості штрафних санкцій по договору у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня). Підстави та умови припинення відповідальності за неналежне виконання умов учасниками договору.).

Тема 5. Основи договірних відносин у сфері кредитування. (Поняття, правова природа і юридичні особливості кредитного договору. Фінансові умови кредитного договору. Договірні особливості оформлення окремих форм кредитних відносин. Алгоритм фінансового розрахунку вартості кредитного договору на прикладі договору споживчого кредитування. Фінансова безпека учасників договірних відносин у сфері кредитування.).

Тема 6. Основи договірних відносин у сфері фінансових послуг з розміщення коштів. (Поняття, правова природа і юридичні особливості депозитного договору. Фінансові умови депозитного договору. Договірні особливості оформлення окремих видів депозитів. Алгоритм фінансового розрахунку вартості депозитного договору на прикладі договору короткострокового депозиту. Фінансова безпека учасників договірних відносин у сфері фінансових послуг з розміщення коштів).

Тема 7. Договірні відносини у сфері платіжних карток. (Поняття, правова природа і юридичні особливості банківського договору на проведення операцій з використанням платіжних карток. Фінансові умови банківського договору на проведення операцій з використанням платіжних карток. Договірні особливості операцій з використанням окремих видів платіжних карток. Алгоритм фінансового розрахунку вартості розрахунків з використанням платіжної картки на прикладі кредитної платіжної картки. Фінансова безпека учасників договірних відносин у сфері платіжних карток).

Практичні:

1. Договір як основа фінансових прав і зобов'язань учасників фінансових відносин: практичні кейси.

2. Порядок і способи укладення договорів у сфері фінансових послуг: практичні кейси.
3. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань у сфері фінансових послуг: практичні кейси.
4. Фінансові наслідки неналежного виконання договірних зобов'язань учасниками фінансової угоди: практичні кейси.
5. Основи договірних відносин у сфері кредитування: практичні кейси.
6. Основи договірних відносин у сфері фінансових послуг з розміщення коштів: практичні кейси.
7. Договірні відносини у сфері платіжних карток: практичні кейси.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту практичних завдань здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедру на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – залік.

5. Система оцінювання та вимоги

5.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

5.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за виконання індивідуального завдання з практичних занять (яке максимально оцінюється в 70 балів) та оцінки за виконання контрольних конкретизованих завдань з лекційних занять (які максимально оцінюються в 30 балів). Отримані бали за виконане індивідуальне завдання та контрольні конкретизовані завдання з лекційних занять додаються, і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6. Політика курсу

6.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з

поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

6.2. Комунікативна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень поштової скриньки на Офіс365 та групи MS Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Договірні відносини в фінансовій сфері» (матеріали представлені в групі MS Teams, яка створюється для кожної нової групи студентів окремо).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або в групу MS Teams.

6.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

6.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

6.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

6.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин), були активними учасниками практичних занять, про що свідчать відповідні відмітки у журналі викладача, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

6.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Договірні відносини в фінансовій сфері».

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Іванчук Н.В. Гроші і кредит : навчальний посібник./ Н.В. Іванчук - Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
2. Банківські операції : підручник / А. М. Мороз [та ін.] ; заг. ред. А. М. Мороз ; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - 3-тє вид., переробл. і доп. - К. : КНЕУ, 2008. - 608 с.
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб./ С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.М. Пестовська - Київ: Центр навчальної літератури, 2017. - 416 с.
4. Щербина В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
5. Губарєв С.В., Міловська Н.В. Цивільне право України: посібник для підготовки до іспитів. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 272 с.

Список нормативно-правових актів

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 р. №2755-VI.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
6. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
7. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 р. № 2908-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
8. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
9. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-

- IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
10. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
 11. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
 12. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>.
 13. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
 14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
 15. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>